

In actie voor de Mogofin

De Jeugdwerkactie *Bijbel binnen bereik* richt zich op de beschikbaarheid van Gods Woord voor mensen ver weg en dichtbij. De Mogofin in Guinee staan ver bij Nederland vandaan. De verschillen in land, taal, leefwereld, denkwijze en religie zijn groot. Toch vormen zij een spiegel voor mensen in de Gereformeerde Gemeenten. Wat betekent Gods Woord voor ons? Hoe zou het zijn als we geen Nederlandse Bijbel hadden, maar alleen een Engelse? Welke woorden zouden ons troost en steun bieden in moeilijke omstandigheden als we het Psalmenboek niet kenden? Bijbelvertaalwerk voor de Mogofin zet stil bij de onuitsprekelijke waarde van onze Bijbel. Dan gunnen we de Mogofin dat Woord toch ook in hun moedertaal?

ZGG ontwikkelt ter gelegenheid van de Jeugdwerkactie de volgende materialen.

1. PowerPoint presentatie met tekst

Drie niveaus beschikbaar: -12 jaar, 12-16 jaar, +16 jaar. Te downloaden op bijbelbinnenbereik.nl.

2. Vertaalde psalmen in het Mogofin

Het gaat om de psalmen 22, 38, 44 en 69.

Deze gedrukte boekjes worden ook onder de Mogofin in Guinee verspreid. Drukwerk op te vragen via info@zgg.nl. Te downloaden op bijbelbinnenbereik.nl.

3. Kalender met bijbelteksten in het Mogofin

De evangelisatiekalender wordt jaarlijks overal uitgedeeld door zendingswerkers in Guinee. De bijbelteksten in het Mogofin staan in zowel Latijnse als Arabische letters genoteerd. Drukwerk op te vragen via info@zgg.nl. Te downloaden op bijbelbinnenbereik.nl.

4. Informatiedisplay

Het display herinnert eenvoudig aan het actiedoel. Zet het neer tijdens actieavonden of gemeentebijeenkomsten. Display op te vragen via info@zgg.nl. Afbeelding als poster te downloaden op bijbelbinnenbereik.nl.

5. Mogofin Memory

Memoryspel met foto's uit het Mogofin-leefgebied. Actieproduct voor heel de gemeente, dat ook op clubavonden kan worden gebruikt. Te bestellen voor € 14,95 op zgg.nl/webshop (vanaf 1 december 2023). Eerder nodig? Neem contact op via info@zgg.nl.

Extra informatiebronnen

1. Voorjaarsactie 'Meer Bijbel voor de Mogofin'

In 2021 bestemde ZGG de jaarlijkse Voorjaarsactie voor het bijbelvertaalwerk in Guinee. De online informatiecampagne is nog steeds beschikbaar: zgg.nl/help-mee/voorjaarsactie

2. Lezing Peter de Niet

Op de zondagsdag in 2019 hield Peter de Niet een lezing over het bijbelvertaalwerk in

Guinee. Deze lezing is te zien op youtu.be/z8i8kH-XXzI. De lezing geeft een goede indruk, maar is niet op alle punten meer actueel.

3. Video Fennie Haase

In de videoserie 'Gods Woord gaat voort' (2020) vertelt Fennie Haase hoe het vertaalde Woord gedeeld wordt in Garama en omgeving. De aflevering is te zien op youtu.be/qsIH9Zxjw0A.

Bijbel in het Mogofin

Het Mogofin is de moedertaal van de Mogofin-stam. Deze groep mensen woont aan de westkant van Guinee in en rondom het dorp Garama. De officiële taal van Guinee is het Frans; een overblijfsel uit de koloniale tijd.

Het is Gods leiding dat ZGG met de stam in aanraking kwam. In 1991 begint de zendingsorganisatie met zendingswerk in het overwegend islamitische Guinee. In 1994 gaat de weg naar Garama. Daar staat de deur wijd open voor zendingswerkers. Een van de belangrijkste oudsten van het dorp heeft namelijk een droom gehad waaruit hij opmaakte dat er blanken naar het dorp zouden komen die hij hartelijk welkom moest heten.

De taal van de Mogofin is tot op dat moment uitsluitend mondeling in gebruik. Spelling en grammatica zijn nog niet op schrift gesteld. In 1994 begint een vertaalkundige in dienst van ZGG het Mogofin op schrift te stellen. In 1998

vertaalt een Guineese taalhulp de bijbelboeken Jona en Ruth. Snel daarna zendt ZGG Kees Jan van Linden uit naar Guinee als officiële begeleider van het bijbelvertaalwerk. In 2013 is zijn taak overgenomen door Peter de Niet.

Peter is begeleider van het bijbelvertaalwerk. De vertalers van de Bijbel zijn twee Mogofinmannen. Wereldwijd wordt bijbelvertaalwerk vooral door 'native speakers' uitgevoerd. Zij kennen hun eigen taal beter dan welke buitenlander ook. De taak van de begeleider is gericht op de voortgang van het proces en de kwaliteit en officiële erkenning van de vertaling en uitgave. In de ruim twintig jaar bijbelvertaalwerk in het Mogofin is het werk gestaag voortgegaan. Inmiddels zijn twaalf bijbelboeken vertaald, goedgekeurd en gepubliceerd. De overige bijbelboeken zijn in eerste vertaling gereed en wachten op de vervolgstappen om gepubliceerd te kunnen worden.

Gods Woord in de eigen taal

Als Nederlander kunnen we ons niet voorstellen dat de Bijbel niet in onze eigen taal verkrijgbaar is. In de Middeleeuwen verschijnen de eerste bijbelgedeelten in het toenmalige Nederlands. In 1526 publiceert Jacob van Liesvelt in het voetspoor van Maarten Luther voor het eerst een volledige vertaling in het Middelnederlands: de Liesveltbijbel. In 1637 verschijnt de eerste druk van de Statenvertaling, waarbij de grondtaal de basis is voor de vertaling in het Nederlands. Veel andere vertalingen zijn sindsdien gevolgd. Iedere Nederlander heeft al eeuwenlang de kans om Gods Woord in de eigen taal in huis te halen.

Dat is belangrijk. Sinds de torenbouw in Babel zijn volken over heel de wereld verdeeld in talloze talen. Het was Gods ingreep om de mensheid over de aardbol te verspreiden. Het gevolg is wel dat Zijn Woord ook in vele talen beschikbaar moet zijn. Hij wil Zijn Woord immers gebruiken om zondaren te

bekeren, gemeenten te stichten en mensen te onderwijzen. Met Pinksteren maakt de Heilige Geest dit waar. De menigte in Jeruzalem raakt in beroering, want 'een iegelijk hoorde hen in zijn eigen taal spreken' (Hand. 2: 6). Dát doet kracht! Drieduizend mensen nemen die dag het Woord aan.

Zendingswerkers in Guinee nemen Gods Woord in het Mogofin mee op hun weg in en rond Garama. De mensen zijn gewend aan het Arabisch als religieuze taal en reageren vaak verrast op de Heilige Boeken in het Mogofin: ze lezen de woorden van God in hun eigen taal, die ze wel begrijpen! Zendingswerkers verspreiden kalenders met bijbelteksten en verkopen SD-kaartjes met voorgelezen bijbelgedeelten. Ze bevorderen alfabetiseringswerk en laten vrouwen bijbelverhalen uit hun hoofd leren. Zo kan de Heilige Geest Gods Woord gebruiken en Mogofin-harten openen.

Deze Mogofin leest een brief voor aan Peter de Niet, waarin hij bijbelteksten in zijn eigen taal citeert.

Peter de Niet bespreekt de eerste vertaling met de Mogofin-vertalers.

Stap voor stap vertalen

De Bijbel vertalen doe je niet 'even'. De betrokkenen zetten stap na stap totdat een erkende vertaling kan worden gepubliceerd.

Stap 1: Frans naar Mogofin

Twee Guineese vertalers raadplegen verschillende vertalingen van de Bijbel in het Frans en in Guineese talen. Ze maken daarmee een eerste vertaling naar het Mogofin.

Stap 2: Controle vanuit brontaal

Peter de Niet controleert de eerste vertaling vanuit de brontaal (Hebreeuws of Grieks). Hij bespreekt de tekst met de vertalers, waarbij hij wijzigingen voorstelt. Ook zorgt hij voor consequente keuzes bij de vertaling.

Stap 3: Controle begrijpelijkheid

De vertaalde tekst wordt voorgelezen aan een groep Mogofin-mensen in het dorp. Peter de Niet stelt vragen om de begrijpelijkheid van de vertaling vast te stellen. Opnieuw worden wijzigingen in het vertaalde gedeelte aangebracht.

Stap 4: Mogofin naar Frans

Nu kan de terugvertaler aan de slag. Hij vertaalt

de Mogofin-tekst naar het Frans zonder daar een Franse Bijbel naast te houden.

Stap 5: Controle door vertaalconsulent

Een vertaalconsulent van Wycliffe/SIL* leest nauwkeurig de Franse terugvertaling. Samen met Peter de Niet, de Guineese vertalers en enkele anderen controleert hij de Mogofin-vertaling. Na de laatste wijzigingen keurt de vertaalconsulent de vertaling goed voor publicatie.

Stap 6: Publicatie en verspreiding

Het nieuw vertaalde gedeelte kan worden gedrukt en ingesproken. Zo kan het Woord gelezen en gehoord worden door de Mogofin. Zendingswerkers van ZGG spelen een belangrijke rol bij de verspreiding van vertaalde bijbelgedeelten.

**Wycliffe/SIL is een bekende, wereldwijd opererende vertaalorganisatie. ZGG werkt samen met Wycliffe/SIL, zodat de Mogofin-vertaling voldoet aan de kwaliteitsvereisten voor een bijbelvertaling die wereldwijd gelden.*